

περιεχόμενα

02
Ιστολογώ,
συν-εργάζομαι,
μαθαίνω

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

02 Ιστολογώ, συν-εργάζομαι, μαθαίνω
Μέρος Α'

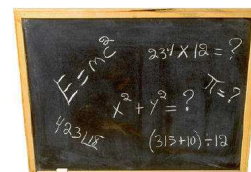
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

05 Προστατέψτε τον υπολογιστή σας
από κακόβουλο λογισμικό χωρίς
κόστος

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

07 Πριν ο εκπαιδευτικός μπει στη
τάξη...

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

08 Deep Freeze – Εξασφαλίστε ότι οι υπο-
λογιστές σας θα βρίσκονται πάντα στην
κατάσταση που τους έχετε ρυθμίσει

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ

σύνταξη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΨΗΦΙΟΥ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΑΝΟΥ

Οι εκπαιδευτικοί πληροφορικής που στελεχώνουν το ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ Ν.Εύβοιας:

- **Αράπογλου Αριστείδης**, Υπεύθυνος ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ Δ/σης Δ/θμιας Εκπ/σης Ν.Εύβοιας
- **Πάνος Θεοδωρής**, Υπεύθυνος ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ 1ου Γραφείου Δ/θμιας Εκπ/σης Ν.Εύβοιας
- **Σταθόπουλος Πέτρος**, Τεχνικός Υπεύθυνος ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ Ν.Εύβοιας

Τακτικοί Συνεργάτες

- **Λάζαρης Στέλιος**, Εκπαιδευτικός Πληροφορικής, αποσπασμένος στο τμήμα V.B.I. του ΥΠ.Ε.Π.Θ.
- **Οικονομάκος Ηλίας**, Εκπαιδευτικός Πληροφορικής του Γυμνασίου Κανήθου

Στο παρόν τεύχος αρθρογραφούν

- **Βιβίτσου Μαριάννα**, Εκπαιδευτικός Αγγλικής Φιλολογίας, Υποψήφια Διδάκτορας Πανεπιστημίου Ελσίνκι
- **Κωστάκος Αντώνης**, Σχολικός Σύμβουλος Πληροφορικής

Το παρόν τεύχος του ΨΗΦΙΟΥ μεταξύ άλλων φιλοξενεί δύο νέους συνεργάτες που βοήθησαν σημαντικά στον εμπλουτισμό της ύλης του: τη συνάδελφο Μαριάννα Βιβίτσου (ΠΕ-06 Αγγλικής Φιλολογίας) με το άρθρο της για τη διδακτική αξιοποίηση του ιστολογίου (blog) καθώς και το Σχολικό Σύμβουλο Πληροφορικής Αντώνη Κωστάκο με το άρθρο του για το διδακτικό σχεδιασμό και την προετοιμασία του εκπαιδευτικού πριν μπει στην τάξη. Μέχρι τελευταία στιγμή προσπαθήσαμε να συμπεριλάβουμε τα τρέχοντα νέα από τους μαθητικούς διαγωνισμούς (δείτε: Στιγμιότυπα), πιστεύοντας ότι εμπλουτίζουν τη σχολική ζωή και δίνουν κίνητρα στη μάθηση.

Η συντακτική ομάδα του ΨΗΦΙΟΥ σας εύχεται Καλά Χριστούγεννα και Χαρούμενες Γιορτές.

Αριστείδης Αράπογλου

Ιστολογώ, συν-εργάζομαι, μαθαίνω: Μέρος Α'

Γράφει η Μαριάννα Βιβίτσου

Τι είναι ιστολόγιο; **ΓΡΗΓΟΡΗ ΠΕΡΙΓΡΑΣΗ**

Δημιουργία ιστολογίου με 3 εύκολα βήματα:

- 1 Δημιουργία λογαριασμού
- 2 Επιλογή ονόματος ιστολογίου
- 3 Επιλογή προτύπου

Ένα ιστολόγιο είναι ο εύρηστος δικτυακός σας τόπος, όπου μπορείτε στα γρήγορα να δημοσιεύσετε σκέψεις, να συναλλάγεστε με ανθρώπους και να κάνετε πολλά άλλα. Όλα ΔΩΡΕΑΝ.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟΥ

“Στο μέλλον, όταν θα μιλάμε για τη θεωρία της διδασκαλίας ή τη φιλοσοφία της διδασκαλίας, η διαλογική έννοια θα είναι αυτονόητη (Huttunen, 1995 – Στο άρθρο Tella (1998) βλέπε Βιβλιογραφία)”

Εισαγωγή

Οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις δημιουργούν την ανάγκη προσαρμογής στα νέα δεδομένα και επιδρούν τόσο στο γενικότερο κοινωνικό-πολιτιστικό γίνεσθαι όσο και στον τομέα της εκπαίδευσης. Η ανάπτυξη του Παγκόσμιου Ιστού 2.0 (web 2.0 - συντομ. Ιστός 2.0) δίνει στο χρήστη τη δυνατότητα σύνδεσης και αλληλεπίδρασης στον κυβερνοχώρο σε σύγχρονο και ασύγχρονο περιβάλλον με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σταδιακά κοινότητες χρηστών που μοιράζονται ένα κοινό ενδιαφέρον. Στις εικονικές κοινότητες η ανταλλαγή απόψεων και η κατάθεση ιδεών, σκέψεων και πληροφοριών μπορεί να οδηγήσει στη σύνθεση εννοιολογικού περιεχομένου και στη σταδιακή οικοδόμηση της γνώσης.

Η παιδαγωγική αξία των εργαλείων του Ιστού 2.0 καθιερώνεται ολοένα και περισσότερο στη συνείδηση των εκπαιδευτικών που πολύ συχνά, πλέον, εξελίσσουν τη διαδικτυακή παρουσία τους και ενσωματώνουν ψηφιακά περιβάλλοντα στη διδακτική πράξη. Αυτή η υβριδική προσέγγιση της διδασκαλίας έχει θετικό αντίκτυπο στους μαθητές αφού η αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων εναρμονίζεται με τα ενδιαφέροντα της, επίσης, ψηφιακής γενιάς και παρέ-

χει αυθεντικά περιβάλλοντα μάθησης. Επιπλέον, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (π.χ. Hanson-Smith, 1997, Warschauer & Kern, 2000), ο συνδυασμός τάξης και υπολογιστή αποτελεί ισχυρό κίνητρο ενεργού συμμετοχής στο συμβατικό μάθημα. Ωστόσο, η συγκεκριμένη οπτική, που υπερβαίνει τα στενά όρια της παραδοσιακής διδασκαλίας, θα πρέπει επίσης να στηρίζεται σε μια διαφορετική λογική, καινοτόμα παιδαγωγικά: αυτήν της διαλογικής συνεργασίας.

Το ιστολόγιο, όντας εργαλείο του Ιστού 2.0, δίνει τη δυνατότητα κοινωνικής παρουσίας και δικτύωσης, κατασκευάζεται εύκολα και ανέξοδα και έχει διεθνώς χρησιμοποιηθεί με παιδαγωγικά κριτήρια και στοχοθεσία τα τελευταία χρόνια. Αναλύοντας αρχικά το θεωρητικό πλαίσιο που είναι απαραίτητο να καθορίζει την παιδαγωγική αξιοποίηση του ιστολογίου σε συνεργατικό περιβάλλον, στη συνέχεια θα περιγράψουμε στο άρθρο αυτό 2 παραδείγματα εφαρμογής στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και θα συζητήσουμε το ρόλο τους στη μάθηση, καθώς και την αποτελεσματικότητά τους.

Η Διαδικτυακή Συνεργατική Μάθηση (ΔΣΜ)

Η Συνεργατική Μάθηση (ΣΜ) ορίζεται από τον Dillenbourg (1999) ως η από κοινού προσπάθεια εξεύρεσης λύσεων σε ένα πρόβλημα. Στην παιδαγωγική πράξη όταν μια ομάδα που αποτελείται από περισσότερους από 2 μαθητές συνεργάζονται για να φέρουν σε πέρας μια κοινή δραστηριότητα επιτελούν μια σειρά από σύνθετες λειτουργίες: επεξεργάζονται πληροφορίες και δεδομένα, εκφράζουν τις απόψεις τους, ασκούν κριτική, επιχειρηματολογούν, προτείνουν εναλλακτικές λύσεις. Παράλληλα, αναλαμβάνουν οι ίδιοι την πρωτοβουλία και την ευθύνη της μαθησιακής πορείας τους και προτρέπουν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να καταθέσουν ιδέες ώστε, συνθέτοντας σταδιακά περιεχόμενο, να διαμορφώσουν ένα κλίμα αμοιβαίας κατανόησης για το θέμα που επεξεργάζονται και, επομένως, μια κουλτούρα συνεργασίας. Όπως υποστηρίζουν πολλοί ερευνητές (π.χ. Gok-

hale, 1995, Slavin, 1995), ένα περιβάλλον ΣΜ ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή, την κριτική σκέψη, τη σταδιακή αυτονόμηση των μαθητών.

Το Διαδίκτυο και, ειδικότερα, τα εργαλεία του Ιστού 2.0 παρέχουν ένα δυναμικό και αυθεντικό περιβάλλον συνεργασίας που επιτρέπει την ανάπτυξη δημιουργικού διαλόγου σε πραγματικό ή μη χρόνο. Η αξιοποίηση των εργαλείων του Ιστού 2.0 στην εκπαίδευση αποτελεί κατάλληλο τρόπο προετοιμασίας των μαθητών για τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, όπου εργαζόμενοι και επαγγελματίες, αν και από γεωγραφική απόσταση, εμπλέκονται σε κοινά projects (Dede, 1996). Η ΔΣΜ είναι μια νέα πρόκληση για τους εκπαιδευτικούς, καθώς η ενσωμάτωση των ψηφιακών εργαλείων στη διδακτική πράξη ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των μαθητών για μια νέα εκπαίδευση που στοχεύει σε ένα πιο διαδραστικό τύπο μάθησης (Philip, 2007). Γενικότερα, η ΔΣΜ:

- Ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων γνωστικών, γλωσσικών, συνεργατικών και διαδικτυακών
- Υποστηρίζει την ανάπτυξη κοινοτήτων μάθησης
- Αποτελεί θετικό κίνητρο για την ενεργό συμμετοχή στο μάθημα
- Ενισχύει τη σύνδεση του σχολείου με την πραγματική ζωή
- Πρωθεί την αρχή της σταδιακής αυτονόμησης (μάθηση μέσω της εξερεύνησης και της επικοινωνίας, διαμόρφωση άποψης, καλλιέργεια κριτικής σκέψης)
- Πρωθεί την αρχή της Εξατομικευμένης Παιδαγωγικής (επικοινωνία με τον εκπαιδευτικό σε α/σύγχρονο περιβάλλον)
- Ενθαρρύνει την ανάπτυξη κουλτούρας συμμετοχής και δια-λογικής συν-εργασίας

Το ιστολόγιο και η μάθηση

Το ιστολόγιο ή διαδικτυακό ημερολόγιο (απόδοση στην ελληνική γλώσσα του αγγλικού όρου weblog ή blog) είναι ένα ψηφιακό εργαλείο δεύτερης γενιάς που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην παιδαγωγική διαδικασία λόγω της διαδραστικότητας που ενθαρρύνεται από το λογισμικό και της δυνατότητας για ομαδική εργασία που προσφέρεται από το σχεδιασμό του. Η δημιουργία και τήρηση προσωπικού ιστολογίου σηματοδοτεί την ανάπτυξη περιβάλλοντος δημοσιοποίησης των ιδεών, σκέψεων, απόψεων, γνώσεων των χρηστών χρησιμοποιώντας το λόγο και την εικόνα (κινούμενη ή μη) ως μέσα έκφρασης. Ο λόγος που καταγράφεται σε μορφή κειμένων (δημοσιεύσεις /posts και σχόλια /comments) συνδυάζει στοιχεία προφορικής και γραπτής έκφρασης και καθιστά το περιβάλλον ένα δυναμικό πυρήνα οικοδόμησης της γνώσης μέσω της κατάθεσης επιχειρημάτων, θέσεων και αντιθέσεων, μια διαδικασία δη-

λαδή που προωθεί την ανάπτυξη κριτικής σκέψης και δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου (Βιβίτσου κ.ά., 2007), καθώς και διαδικτυακών δεξιοτήτων. Επομένως, το ιστολόγιο είναι ένα 'δημιούργημα', με την έννοια που προσδίδει στον όρο ο Vygotsky (1978). Σύμφωνα με τον Vygotsky, τα δημιουργήματα (υλικά και γνωστικά), είτε ως εργαλεία είτε μέσω συμβόλων, ενσωματώνουν τη γνώση των δημιουργών τους και αποτελούν μέρος της διαδικασίας νοηματοδότησης ως προϊόντα και ως μέσα. Με αυτήν την έννοια, αποτελούν πολιτισμικά 'κληροδοτήματα' στην πορεία της ανάπτυξης του ανθρώπινου είδους. Επιπλέον, με την ιδιότητα του διαδραστικού εργαλείου το ιστολόγιο-δημιούργημα μπορεί δυναμικά να αποτελέσει χώρο ανάπτυξης διαλογικής συνεργασίας.

Στην παιδαγωγική πράξη το ιστολόγιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με τη δια ζώσης διδασκαλία και, ανάλογα με την ηλικία, το γνωστικό επίπεδο των μαθητών και την εξοικείωσή τους με τα ψηφιακά μέσα, λιγότερο ή περισσότερο ενεργά, με περισσότερη ή λιγότερη παρέμβαση από τον εκπαιδευτικό. Στο πλαίσιο αυτό, το μαθησιακό πρόγραμμα είναι δυνατό να περιλαμβάνει μια σταδιακά αυξανόμενη κοινωνική παρουσία και δικτύωση των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα, το ιστολόγιο μπορεί να αξιοποιηθεί ως:

- Ανάγνωση (π.χ. οι μαθητές επισκέπτονται συγκεκριμένα ιστολόγια για άντληση ιδεών πάνω σε ένα θέμα που συζητούν αργότερα στην τάξη)
- Χώρος δημοσίευσης ατομικών ή ομαδικών εργασιών (από τον εκπαιδευτικό ή τους ίδιους τους μαθητές)
- Χώρος ένθεσης αρχείων εικόνας, ήχου και κινούμενης εικόνας (video) (π.χ. για ενημέρωση, σχολιασμό κλπ)
- Περιβάλλον επικοινωνίας με τον εκπαιδευτικό (π.χ. για τη διατύπωση ερωτημάτων σχετικών με το μάθημα, την εργασία στο σπίτι κλπ)
- Προσωπικό ημερολόγιο (για την καταγραφή απόψεων και εμπειριών σχετικών με τη μαθησιακή εμπειρία)
- E-portfolio (δηλ. σαν βιογραφικό που θα εμφανίζει την εξέλιξη του μαθητή μέσα από την καταγραφή π.χ. των πιστοποιητικών γλωσσομάθειας που αποκτά, τη συμμετοχή σε προγράμματα περιβαλλοντικά κ.ά., την παρουσίαση γραπτών εργασιών κλπ)
- Περιβάλλον για ομαδική εργασία (π.χ. ανταλλαγή απόψεων για ένα πρόβλημα στα Μαθηματικά, ένα κείμενο λογοτεχνικό, ένα θέμα που συζητήθηκε στην τάξη κλπ)

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι το ιστολόγιο προσφέρει τη δυνατότητα επιλογής σε εκπαιδευτικούς και μαθητές, τόσο σε αισθητικό και θεματικό όσο και σε επίπεδο κοινωνικής παρουσίας και δικτύωσης. Επιπλέον, η δυνατότητα που δίνεται από πολλούς παρόχους σήμερα για επιφόρτωση πολυμεσικού ψηφιακού υλικού, προσδίδει μια ακόμη πλουραλιστική διάσταση στην προσέγγιση της μάθησης, συμβαδί-

ζει με τη θεωρία των πολλών ευφυϊών (Gardner, υπό έκδοση) και καλύπτει τις ανάγκες μαθητών με διαφορετικά μαθησιακά στυλ. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ευελιξίας, το ιστολόγιο μπορεί να είναι ατομικό ή συλλογικό δημιούργημα, περιβάλλον αυτό-έκφρασης και διαλογικής συζήτησης, προσωποκεντρικό ή μέρος μιας ευρύτερης εικονικής κοινότητας συνεργασίας και μάθησης.

Στο επόμενο τεύχος του ΨΗΦΙΟΥ θα παρουσιαστούν παραδείγματα εφαρμογής, τα οποία αποτυπώνουν την προσπάθεια ένταξης του ψηφιακού αυτού μέσου στη διδασκαλία μαθητών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και περιγράφουν τη γενικότερη και ειδικότερη στοχοθεσία των μαθημάτων συνδυαστικής διδασκαλίας στο πλαίσιο των οποίων πραγματοποιήθηκαν.

Βιβλιογραφία

Dede, C. (1999). Using Multiple Interactive Media to Enable Effective Teaching and Learning. TECHNOS, March.

Dillenbourg, P. (1999). What do you mean by collaborative learning? In Dillenbourg, P. (ed.) Collaborative learning: Cognitive and Computational Approaches. Oxford: Elsevier, 1-19.

Gokhale, A. A. (1995). Collaborative Learning Enhances Critical Thinking, in the *Journal of Technology Education*, Vol. 7 No. 1, pp. 22-30.

Gardner, H. (υπό έκδοση) (μετάφρ. Π. Γεωργίου). Τα πλαίσια του νου: η θεωρία των πολλών ευφυϊών. Αθήνα: Εκδόσεις Μαραθιά.

Hanson-Smith, E. (1997) "Technology in the Classroom: Practice and Promise in the 21st Century" [Online].

Διαθέσιμο: <http://tinyurl.com/33hyz3>

[τελευταία πρόσβαση 30.11.07]

Warschauer, M. and Kern, R. (2000). Introduction: theory and practice of network-based language teaching. In: Warschauer, M. and Kern, R. (Eds.) (2000). *Network-based Language Teaching: Theory and Practice*, Cambridge University Press, Cambridge.

Philip, D. (2007). The Knowledge Building paradigm: A model of learning for Net Generation students. *Innovate* 3

(5). Διαθέσιμο: <http://tinyurl.com/2stcnf>

Ανασύρθηκε: 06-07-07.

Slavin, R. E. (1995). Cooperative learning. 2nd edition, Allyn and Bacon, Boston, MA.

Tella, S. (1998) The Concept of Media Education Revisited: From a Classificatory Analysis to a Rhizomatic Overview. In

Tella, S. (ed.) *Aspects of Media Education: Strategic Imperatives in the Information Age*. Media Education Centre.

Department of Teacher Education. University of Helsinki.

Media Education Publication 8, 85-150.

Vygotsky, L. (1978). *Mind in society*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Προστατέψτε τον υπολογιστή σας από κακόβουλο λογισμικό χωρίς κόστος

Γράφει ο Θοδωρής Πάνος

«Υπάρχει αποτελεσματική προστασία του υπολογιστή από πάσης φύσεως απειλές χωρίς να πληρώσω ούτε 1 € αλλά και χωρίς να γίνω “πειρατής”. Φυσικά και υπάρχει αρκεί να συνδυαστούν αξιόπιστο λογισμικό ανοιχτού κώδικα (open source software – δείτε: ΨΗΦΙΟ Τεύχος 1 σελ.8) είτε λογισμικό που προσφέρεται δωρεάν (freeware software). Στο συγκεκριμένο άρθρο θα παρουσιαστούν μία σειρά από δημοφιλείς και αξιόπιστες λύσεις ικανές να δημιουργήσουν ένα ικανό «δίκτυο προστασίας» για τον υπολογιστή σας.

Φυσικά και υπάρχει αρκεί να συνδυαστούν αξιόπιστο λογισμικό ανοιχτού κώδικα (open source software – δείτε: ΨΗΦΙΟ Τεύχος 1 σελ.8) είτε λογισμικό που προσφέρεται δωρεάν (freeware software). Στο συγκεκριμένο άρθρο θα παρουσιαστούν μία σειρά από δημοφιλείς και αξιόπιστες λύσεις ικανές να δημιουργήσουν ένα ικανό «δίκτυο προστασίας» για τον υπολογιστή σας.

Προστασία από ιούς

Κοινά χαρακτηριστικά των εφαρμογών που σας προτείνουμε είναι μεταξύ άλλων:

- Real Time Protection (έλεγχος αρχείων και εφαρμογών κατά το άνοιγμα τους)
- οι δυνατότητες ελέγχου μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (εισερχόμενων και εξερχόμενων)
- οι ελάχιστες απαιτήσεις εγκατάστασης
- οι αυτόματες και τακτικές ενημερώσεις
- τα μικρά σε μέγεθος αρχεία εγκατάστασης και ενημέρωσης
- η ευκολία χρήσης
- οι διακρίσεις που κατά καιρούς έχουν λάβει από εξειδικευμένα περιοδικά και δικτυακούς τόπους.

- **avast! 4 Home Edition** <http://tinyurl.com/4rbme>
- **AVG Antivirus Free Edition** <http://free.grisoft.com/>
- **Avira AntiVir Personal Edition** <http://tinyurl.com/y45r4n>
- **ClamWin** <http://www.clamwin.com/> (Εφαρμογή ανοιχτού κώδικα η οποία δεν παρέχει real time protection παρέχει όμως τη δυνατότητα εγκατάστασης της σε περιβάλλον Windows 2000/2003 Server την οποία οι υπόλοιπες εφαρμογές δεν προσφέρουν)

Επίσης όλες οι μεγάλες εταιρίες παραγωγής αντιϊικών προγραμμάτων παρέχουν δυνατότητα on-line ελέγχου

(και κάποιες καθαρισμού) του υπολογιστή σας για ιούς. Ενδεικτικά:

- **Bit Defender** <http://tinyurl.com/aaah5> (έλεγχος και καθαρισμός μολυσμένων αρχείων)
- **F-Secure** <http://tinyurl.com/4rfmo> (έλεγχος και καθαρισμός μολυσμένων αρχείων)
- **Kaspersky** <http://www.kaspersky.com/virusscanner>
- **McAfee** <http://tinyurl.com/lo2y>
- **Panda Security** <http://tinyurl.com/33evjg>
- **Symantec** <http://tinyurl.com/do09>
- **Trend Micro** <http://housecall.trendmicro.com/>

Προστασία από κακόβουλο λογισμικό (malicious software - malware)

Worms, dialers, spyware, adware, keyloggers, rootkits και άλλα «ζώφια» απειλούν την υγεία του υπολογιστή σας (περισσότερα για αυτού του είδους τις απειλές μπορείτε να διαβάσετε στο σχετικό άρθρο από το δικτυακό χώρο της Microsoft <http://tinyurl.com/yqy4ev>). Απαραίτητα εργαλεία με τα οποία θα πρέπει να είναι εξοπλισμένος ένας υπολογιστής ακόμα και αν χρησιμοποιεί κάποια σχετική εμπορική εφαρμογή είναι:

- **Ad-Aware 2007 Free** <http://tinyurl.com/2qb5uw>
- **a-squared Free** <http://tinyurl.com/2qb93>
- **AVG Anti-Spyware Free Edition** <http://tinyurl.com/2yzjzm>
- **Spybot Search & Destroy** <http://tinyurl.com/37t9f>

Τείχος Προστασίας (Firewall)

Με δεδομένη τη μη αποτελεσματική προστασία που παρέχει το ενσωματωμένο στα Windows XP Τείχος Προστασίας, το οποίο ελέγχει και φιλτράρει μόνο την εισερχόμενη προς τον υπολογιστή σας κίνηση αλλά δεν εκτελεί κανένα έλεγχο στην εξερχόμενη από τον υπολογιστή σας κίνηση (κάτι που πρακτικά π.χ. δίνει τη δυνατότητα σε κάποιον να εγκαταστήσει κακόβουλο λογισμικό στον υπολογιστή σας, το οποίο θα συγκεντρώνει τα προσωπικά σας δεδομένα και θα τα αποστέλλει πίσω στο δημιουργό του), είναι απαραίτητη η εγκατάσταση ενός πιο αξιόπιστου Τείχους Προστασίας. Πολύ καλές επιλογές αποτελούν:

- **ZoneAlarm** <http://tinyurl.com/296pwe>
- **Outpost Firewall Free** <http://tinyurl.com/j2nl2>

- Comodo Free Firewall <http://tinyurl.com/la95f>

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι στο περιβάλλον του Σχολικού Εργαστηρίου Πληροφορικής δεν είναι απαραίτητη η εγκατάσταση Τοίχους Προστασίας δεδομένου ότι είναι ενεργοποιημένη η αντίστοιχη δυνατότητα του δρομολογητή (router).

Δωρεάν λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα από το δικτυακό τόπο του ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. Ν.Εύβοιας:

<http://tinyurl.com/ypkqcp>

Ευρύς κατάλογος δωρεάν εφαρμογών χωρισμένος σε πολλές κατηγορίες για εύκολη αναζήτηση:

<http://www.freeware-guide.com/>

Κατάλογος δωρεάν αντιϊικών προγραμμάτων και εργαλείων καθαρισμού:

<http://tinyurl.com/28ocs3>

Αναλυτική περιγραφή (σε μορφή FAQ) του κακόβουλου λογισμικού από τη Microsoft:

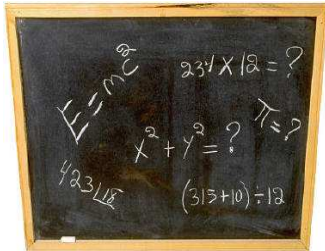
<http://tinyurl.com/8n8em>

(Οι έννοιες «δωρεάν λογισμικό» και «λογισμικό ανοιχτού κώδικα» δεν πρέπει να συγχέονται:

Το «δωρεάν λογισμικό» παρέχεται μεν χωρίς κανένα κόστος αλλά οι τελικοί χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στον πηγαίο κώδικά του, που αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία των δημιουργών του. Το «λογισμικό ανοιχτού κώδικα» όχι μόνο παρέχεται δωρεάν αλλά υπάρχει η δυνατότητα χρήσης του πηγαίου κώδικα του για βελτιώσεις και διορθώσεις. Κοινό χαρακτηριστικό τους αποτελεί το γεγονός ότι παρέχονται δωρεάν για χρήση χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό).

Πριν ο εκπαιδευτικός μπει στη τάξη...

Γράφει ο Αντώνης Κωστάκος

Βασικός στόχος κάθε εκπαιδευτικού όταν μπαίνει στην τάξη να διδάξει ένα γνωστικό αντικείμενο, άρα και το αντικείμενο της πληροφορικής, είναι ή τουλάχιστον θα πρέπει να είναι, να κάνει τη διδασκαλία

α του όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική.

Τι σημαίνει όμως «αποτελεσματική διδασκαλία» και πώς μπορεί να διακριβωθεί αυτό; Είναι ερωτήματα που δημιουργούνται αναπόφευκτα και στα οποία υπάρχει ανάγκη να δοθεί απάντηση. Η παιδαγωγική επιστήμη επιχειρεί να απαντήσει στα ερωτήματα αυτά και έχουν γίνει σημαντικές έρευνες σχετικά με το πώς μαθαίνει καλύτερα ο άνθρωπος ή πως οργανώνεται ένα διδακτικό σύστημα. Πολλά από τα συμπεράσματα των ερευνών αυτών έγινε προσπάθεια να ενσωματωθούν στα Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Α.Π.Σ.) αλλά και στα βιβλία Πληροφορικής. Ανεξάρτητα όμως από τα παραπάνω και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός πριν τη διδασκαλία, θα πρέπει να θέτει τα δικά του ερωτήματα και να επιχειρεί να απαντήσει σε αυτά. Ερωτήματα όπως: σε ποιους απευθύνομαι; τι θέλω να πετύχω με τη συγκεκριμένη διδασκαλία; πάνω σε τι (σε ποια ύλη); με ποιόν τρόπο και μέσα από ποιες διαδικασίες; Ποια μέσα και πώς είναι καλύτερα να χρησιμοποιηθούν; Πώς θα διαπιστώσω το μαθησιακό αποτέλεσμα; Ουσιαστικά δηλαδή, να προσδιορίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τάξης στην οποία απευθύνεται και στη συνέχεια να καθορίσει με σαφήνεια:

- τους στόχους του αντικειμένου ή της ενότητας που πρόκειται να διδάξει,
- τις μεθόδους διδασκαλίας που πρόκειται να χρησιμοποιήσει,
- τα μέσα διδασκαλίας που είναι καλύτερα να χρησιμοποιηθούν, καθώς και
- τον τρόπο αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διδασκαλίας.

Προτάσεις για όλα τα παραπάνω εμπεριέχονται στο Δ.Ε.Π.Π.Σ. το Α.Π.Σ. αλλά και στα βιβλία μαθητή και καθηγητή. Το Α.Π.Σ. διαμορφώνει το γενικό πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος, το σκοπό και τους γενικούς διδακτικούς στόχους καθώς και τους επιμέρους στόχους κάθε ενότητας. Επιπλέον, προτείνει τις ενδεικνυόμενες διδακτικές μεθόδους και θέτει τις βασικές προδιαγραφές για τη συγγραφή των διδακτικών βιβλίων, τη δημιουργία υπο-

στηρικτικού υλικού και τους τρόπους αξιολόγησης της επίτευξης των διδακτικών στόχων.

Τα διδακτικά εγχειρίδια και το υποστηρικτικό υλικό, έρχονται να εξειδικεύσουν το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και το Α.Π.Σ.. Οι συντάκτες όμως του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και του Α.Π.Σ. δεν έχουν και δε μπορεί να έχουν την εικόνα της κάθε τάξης και των ιδιαίτερων αναγκών της, αλλά του μέσου μαθητή μιας ορισμένης ηλικίας γι' αυτό και προτείνουν εναλλακτικές προσεγγίσεις και αφήνουν περιθώρια στον κάθε εκπαιδευτικό να προσαρμόσει τη διδασκαλία του στις απαιτήσεις της τάξης στην οποία θα διδάξει. Το ίδιο συμβαίνει και με τα διδακτικά βιβλία και το υποστηρικτικό υλικό τα οποία μάλιστα εκφράζουν και τον τρόπο που η συγγραφική ομάδα και η ομάδα αξιολόγησης αντιλαμβάνονται όσα προσδιορίζονται ή περιγράφονται από το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και το Α.Π.Σ. Το αν και σε ποιο βαθμό προσεγγίζουν τις πραγματικές ανάγκες είναι αντικείμενο αξιολόγησης για τη βελτίωσή τους για την οποία σημαντικό αν όχι τον καθοριστικό ρόλο θα πρέπει να έχει ο εκπαιδευτικός.

Το Α.Π.Σ. τα βιβλία και το αντίστοιχο υποστηρικτικό υλικό, αποτελούν τη βάση, τον οδηγό για κάθε εκπαιδευτικό ο οποίος όμως θα πρέπει να προσαρμόζει τους στόχους, τα μέσα, τις μεθόδους και τον τρόπο αξιολόγησης στις ιδιαιτερότητες και στις ανάγκες της τάξης του τις οποίες μόνο αυτός γνωρίζει. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειώσουμε ότι οι ανάγκες αυτές δεν είναι ίδιες ακόμη και για τα διαφορετικά τμήματα της ίδιας τάξης του ίδιου σχολείου. Η εμπειρία άλλωστε έχει δείξει ότι μια διδασκαλία σε διαφορετικά τμήματα δεν είναι πάντοτε στον ίδιο βαθμό αποτελεσματική αφού οι μαθητές μπορεί να διαφέρουν σε προηγούμενες γνώσεις, βιώματα, εμπειρίες τα ενδιαφέροντα αλλά και στον τρόπο που μαθαίνουν. Είναι πολύ σημαντικό λοιπόν ο εκπαιδευτικός, πριν προβεί στο σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας του, να έχει πρώτα διακριβώσει τις ιδιαιτερότητες της τάξης στην οποία πρόκειται να διδάξει και στη συνέχεια να συντάξει το «σχέδιο μαθήματος».

Το πώς σχεδιάζεται μια διδασκαλία, οι μέθοδοι και τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν καθώς και το πώς αξιολογούνται τα αποτελέσματά της θα αποτελέσουν αντικείμενο επόμενων άρθρων. Στόχος του σημερινού αλλά και αυτών που θα επακολουθήσουν είναι να δημιουργηθεί ένας διάυλος επικοινωνίας και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ μας για ένα θέμα τόσο σημαντικό το οποίο μας απασχολεί όλους.

Βιβλιογραφία

Δ.Ε.Π.Π.Σ. & Α.Π.Σ. Πληροφορικής για την Υποχρεωτική Εκπαίδευση – ΦΕΚ 304/13-03-2003:

<http://tinyurl.com/2gka7m>

Deep Freeze

Γράφει ο Στέλιος Λάζαρης

Ένα από τα συχνότερα προβλήματα που μπορεί να συναντήσει ο υπεύθυνος ενός σχολικού εργαστηρίου πληροφορικής είναι οι δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται στα

στο Λειτουργικό Σύστημα (Windows) είτε από κακόβουλο λογισμικό (malware, spyware, virus κλπ.) είτε από λανθασμένες ενέργειες των μαθητών. Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτό μπορεί να αποφευχθεί φροντίζοντας οι μαθητές να χρησιμοποιούν λογαριασμούς (Accounts) με περιορισμένα δικαιώματα (Users). Εφόσον ο λογαριασμός χρήστη δεν έχει δικαιώματα Διαχειριστή (Power User ή Administrator) δεν μπορεί να προξενήσει βλάβη στο σύστημα, παρά μόνο στο δικό του περιβάλλον εργασίας.

Μία άλλη προσέγγιση που εξασφαλίζει ότι ο υπολογιστής ενός εργαστηρίου θα βρίσκεται πάντα σε καλή λειτουργία είναι η χρήση του προγράμματος **Deep Freeze** της εταιρείας Faronics. Με το πρόγραμμα αυτό μπορούμε να «κλειδώσουμε» τους δίσκους του συστήματος, έτσι ώστε μετά από κάθε επανεκκίνηση του Λειτουργικού Συστήματος, τα περιεχόμενα των δίσκων να είναι πάντα ανέπαφα, ανεξάρτητα από τις αλλαγές που μπορεί να έχουν κάνει οι μαθητές (π.χ. επιφάνεια εργασίας, ήχοι κλπ.) ή κάποιο κακόβουλο λογισμικό. Το συγκριτικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης λύσης είναι ότι δεν απαιτεί την εγκατάσταση πρόσθετης κάρτας (δείτε: ΨΗΦΙΟ τεύχος 3, σελ.5 , Κάρτες Επαναφοράς) στο σύστημα και συνεπώς η εγκατάσταση και απεγκατάστασή του είναι πολύ εύκολη. Να σημειωθεί ότι η χρησιμότητα αυτής της λύσης είναι αποδεδειγμένη σε πολλά Internet Cafe, που χρησιμοποιούν τη λύση αυτή για να προστατεύσουν τους υπολογιστές τους.

Κατά την εγκατάσταση του Deep Freeze, απαραίτητο είναι ο διαχειριστής να ορίσει κάποιον κωδικό πρόσβασης με τον οποίο θα μπορεί να ξεκλειδώσει το μηχανισμό προστασίας ώστε να έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τις ρυθμίσεις στο σύστημα. Το πρόγραμμα χωρίζει τις κατατμήσεις (partitions / drive letters) του συστήματος σε δύο κατηγορίες: τους κλειδωμένους (Frozen) και τους ξεκλειδωτούς (Thawed). Από την κονσόλα διαχείρισης, ο διαχειριστής μπορεί να ορίσει ποιοι δίσκοι του συστήματος είναι κλειδωμένοι, είτε αυτοί είναι σταθεροί δίσκοι ή αφαιρούμενοι. Όποτε χρειάζεται κάποια ενημέρωση στο σύστημα,

ο διαχειριστής μπορεί να εισάγει τον κωδικό του, ώστε να άρει το κλείδωμα και να προβεί στις απαραίτητες αλλαγές στο δίσκο του συστήματος. Μάλιστα το σύστημα μπορεί να ρυθμιστεί ώστε να εκτελεί διαδικασίες συντήρησης, όπως οι ενημερώσεις του Λειτουργικού Συστήματος (Windows Update), αυτόματα κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Ένα σημαντικό ζήτημα είναι πώς μπορεί ο μαθητής να αποθηκεύσει κάποια αρχεία στο δίσκο του συστήματος, δεδομένου ότι ο δίσκος είναι κλειδωμένος. Για το πρόβλημα αυτό υπάρχουν τρεις λύσεις:

- Η πρώτη είναι οι μαθητές να αποθηκεύουν τα αρχεία τους στον εξυπηρετητή (Server) του εργαστηρίου, ώστε αυτά να είναι διαθέσιμα από οποιονδήποτε υπολογιστή, που είναι και η προτεινόμενη λύση.
- Η δεύτερη λύση είναι είτε να δημιουργηθεί δεύτερη κατάτμηση (partition) στο δίσκο, η οποία να παραμείνει ξεκλειδωτή και διαθέσιμη για εγγραφή. Εναλλακτικά υπάρχει η δυνατότητα να δημιουργηθεί μία εικονική κατάτμηση (virtual partition) μέσω του Deep Freeze, η οποία ονομάζεται ThawSpace και στην πραγματικότητα αποθηκεύεται ως ένα αρχείο στον δίσκο του συστήματος και γίνεται αυτόματα mount από το Deep Freeze, όποτε εκκινείται το πρόγραμμα.
- Η τρίτη λύση είναι να αντιστοιχιστούν συγκεκριμένοι φάκελοι του δίσκου σε ξεχωριστά drives χρησιμοποιώντας το εργαλείο Mapping Tool που παρέχει δωρεάν η εταιρεία.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει οι κατατμήσεις (partitions) αυτές να παραμείνουν ξεκλειδωτές, ώστε εκεί οι μαθητές να μπορούν να αποθηκεύουν τα αρχεία τους.

Το Deep Freeze διατίθεται σε δύο εκδόσεις, την Standard που εγκαθίσταται σε κάθε μηχανήμα ξεχωριστά και την Enterprise για κεντρικό έλεγχο και deployment σε ένα τοπικό δίκτυο.

Για περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.faronics.com/html/deepfreeze.asp>.

Γράφει ο Αριστείδης Αράπογλου

Μαθητικοί Διαγωνισμοί σχετικοί με Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

➤ Σε εξέλιξη βρίσκεται ο **20ος Πανελλήνιος (Μαθητικός) Διαγωνισμός Πληροφορικής (ΠΔΠ)** (email: info@pdp.gr, URL: <http://www.pdp.gr>). Ο διαγωνισμός διοργανώνεται από την Ελληνική Εταιρεία Επιστημόνων και Επαγγελματιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΕΠΥ) (<http://www.epy.gr>). Ο ΠΔΠ τελεί υπό την αιγίδα των Υπουργείων: Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) και Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΟΟ). Αποτελεί το Εθνικό σκέλος της Διεθνούς Ολυμπιάδας Πληροφορικής που διεξάγεται κατ' έτος υπό την αιγίδα της UNESCO (σχ.118420/Γ2, 22-10-2007).

➤ Ανακοινώθηκε ο **Πανευρωπαϊκός Διαγωνισμός «Ημέρα για Ασφαλέστερο Διαδίκτυο 2008»**. Στο πλαίσιο του εορτασμού για την Παγκόσμια Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου, που θα λάβει χώρα για πέμπτη συνεχή χρονιά στις 12 Φεβρουαρίου του 2008, ο Ελληνικός Κόμβος "Safer Internet" (<http://www.saferinternet.gr>) καλεί παιδιά και νέους να εκφράσουν δημιουργικά τις ιδέες και απόψεις τους μέσα από ένα Πανευρωπαϊκό διαγωνισμό. Στον αντίστοιχο περσινό διαγωνισμό του 2007 δύο ελληνικά σχολεία διακρίθηκαν (από τα τέσσερα συνολικά) λαμβάνοντας ισάριθμα βραβεία. Στο διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν α) μαθητές ηλικίας 5-10 ετών β) μαθητές 11-14 και 15-19 ετών. Βασικό θέμα του διαγωνισμού είναι η δημιουργία ενός ψηφιακού έργου με τίτλο «ΕΣΥ καθορίζεις τη ζωή σου στους εικονικούς κόσμους» (σχ. 125672/Γ7, 6-11-2007).

Σημαντικές ημερομηνίες:

11 Νοεμβρίου μέχρι 21 Δεκεμβρίου 2007 δηλώσεις συμμετοχής.

14-20 Ιανουαρίου 2008: Ανάρτηση ψηφιακού έργου

21-25 Ιανουαρίου 2008: Επιλογή των καλύτερων έργων από κάθε χώρα

1-7 Φεβρουαρίου 2008:Επιλογή των Πανευρωπαϊκών νικητών ηλεκτρονικής Ψηφοφορίας

12 Φεβρουαρίου 2008, Παγκόσμια ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου: Ανακοίνωση των νικητών

➤ **Προκήρυξη Πανελληνίου Διαγωνισμού για τη βράβευση Σχολικών Δικτυακών Τόπων-2008.**

Η Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών «Μιχάλης Δερτούζος» (<http://ekped.gr>) και η

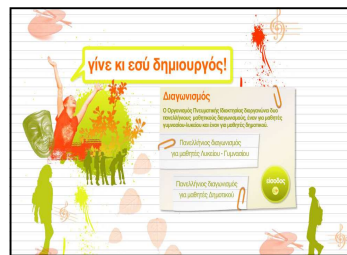
«Ελληνική Ένωση για την Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση» (e-Δίκτυο-ΤΠΕ-Ε) (<http://e-diktyo.eu>) σε συνεργασία με το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (ΠΣΔ) (<http://www.sch.gr>) προκηρύσσουν διαγωνισμό

για την βράβευση των καλύτερων σχολικών δικτυακών τόπων Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων οι οποίοι φιλοξενούνται σε διακομιστές του ΠΣΔ. Η βράβευση θα πραγματοποιηθεί σε παράλληλη εκδήλωση στο πλαίσιο του «1^{ου} Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου Ημαθίας» (Νάουσα, 9-11 Μαΐου 2008).

Ο έλεγχος και η αξιολόγηση των δικτυακών τόπων θα διεξαχθεί το διάστημα από 1 Φεβρουαρίου 2008 έως 18 Απριλίου 2008. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι ενεργοί δικτυακοί τόποι που φιλοξενούνται σε διακομιστές του ΠΣΔ την 31 Δεκεμβρίου 2007 και έχουν ενημερωθεί επαρκώς μέσα στο 2007.

Όλες οι λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες θα αναρτώνται στο δικτυακό τόπο του 1^{ου} Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου Ημαθίας (<http://naousa08.ekped.gr>).

➤ Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι.) (<http://tinyurl.com/2jzdaq>) διοργανώνει Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό με στόχο

την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα σχετικά με την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (128052/Γ2/12-11-2007).

Το θέμα του Διαγωνισμού είναι «**Σύνθημα για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας**» και απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες των Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων, ΕΠΑΛ και ΤΕΕ όλης της χώρας. Κάθε μαθητής που επιθυμεί να συμμετάσχει στο διαγωνισμό, θα πρέπει να δημιουργήσει το καλύτερο σύνθημα με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού για την ανάγκη προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και την κατανόηση των δυσμενών συνεπειών της κλοπής των έργων του πνεύματος, καθώς και να επιχειρηματολογήσει για την πρότασή του σε ένα κείμενο 150 λέξεων το μέγιστο. Οι συμμετο-

(<http://tinyurl.com/2cyscm>). Η έκθεση εκτείνεται σε τρεις ορόφους συνολικής επιφάνειας 1200 m² και περιλαμβάνει 65 εκθέματα στις θεματικές ενότητες: «Υλη και Υλικά» (ισόγειο), «Επικοινωνία: Ήχος και Εικόνα» (1^{ος} όροφος) και «Βιοτεχνολογία» (2^{ος} όροφος). Η

Διαδραστική Έκθεση Επιστήμης και Τεχνολογίας αποτελεί μια εναλλακτική προσέγγιση σε επιστημονικούς νόμους και αρχές, αλλά και σε χαρακτηριστικές τεχνολογικές εφαρμογές, συ-

μπληρώνοντας τις μεθόδους και πρακτικές του σχολείου. Μέσα από πρωτότυπα πειράματα, ο μικρός αλλά και ο μεγάλος επισκέπτης μπορούν να δοκιμάσουν τις γνώσεις τους, να αφήσουν ελεύθερη τη φαντασία και την εφευρετικότητά τους.

Για πληροφορίες σχετικές με τις επισκέψεις στη Διαδραστική Έκθεση Επιστήμης και Τεχνολογίας, μπορείτε να επικοινωνείτε με το τηλέφωνο: 210 9469641, 210 9469600, ώρες: 9:00 π.μ. - 3:30 μ.μ. ή να συμβουλευτείτε το δικτυακό τόπο του Ιδρύματος Ευγενίδου <http://www.eugenfound.edu.gr>

Ώρες εισόδου στη Διαδραστικής Έκθεσης Επιστήμης και Τεχνολογίας:

- Για τα σχολεία (Γυμνάσια-Λύκεια), Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00 - 15.00
  - Για το κοινό, Σάββατο και Κυριακή 11.00 έως 20.00
- Το κτίριο είναι κατάλληλα διαμορφωμένο για την υποδοχή ατόμων με κινητικά προβλήματα